

Ifjusági hetilap.

<p>Megjelenik minden vasárnap egy nyomtatott íven színes borítékkal, és havonként egy képpel.</p>	<p>Felelős szerkesztő és kiadó-tulajdonos Sz. Kalocsa Roza. Szerkesztői szállás: papnövelde-utca 7 sz. (hova a kéziratok és előfizetési pénzek küldendők.)</p>	<p>Előfizetési föltételek: Egész évre 6 ft. — kr. Félévre 3 „ — „ Negyedévre 1 „ 50 kr</p>
---	---	---

A lepke románcza.

Virágról-virágra
Száll a lepke.
A mezőt bejárja
Enyelegve . . .

Ugy rezg hímes szárnya
A szép napon;
Hol be-, hol széttárja.
Vidám nagyon.

Tarka lepke meglásd,
Bajod léssen.
Vihar közeleg rád.
S ölkap szépen.

Tarka lepke csak száll
Ide-oda.
Pihenést nem talál
Sehol — soha.

Virágkehely nedve
Nem kell néki.
Tovább száll epedve.
Vesztét érzi . . .

Jég-zápor ömle szét
Most a földre.
És a szegény lepét
Agyonölte.

Hogy becsüld a létet.
Mondtam . . . látod:
Már most szép kis élted
Sírba szállott . . .

VISKI K. BÁLINT.

Az árva fiú.

Dráma 3 felvonásban.

(Folytatás és vége)

A harmadik felvonás *személyei*:

Gróf Tennerné.

Jolánka)
Józsi) gyermekei

Nevelőnő a grófnénál.

Gyula nevelő.

Pista inas a grófnénál.

3. Felvonás.

Gyula szobája.

(*Jolánka* lopva jő, virágcsokorral kezében, mit egy pohárba helyez és az asztalra teszi. Később *Józsi*.)

Jolánka. Senki sem gondolt reá, senkinek sem jutott eszébe, hogy *Gyula* bácsinak ma nevenapja van, de én gondoltam kedves tanítónkra, már korán reggel kifutottam a szakácshoz, hogy hozzon a virágárustól egy igen szép csokrot, és ime itt van, milyen szépek e virágok . . . De most még egy kis czédulát írok. (Papírt keresgél, ír.) *Gyula* bácsinak, a mi jó tanítónknak, irányunkban elkövetett sok fáradságáért, hálás elismerésünk jeléül, s neve napján róla meg . . . (kint zörgés.) Ah Istenem! valaki jó, hova szaladjak (az írást zsebebe dugja.) Meg ne lásson, ne tudja, ki hozta neki a virágot. (Elrejtőzik.)

Józsi (ovakodva, maeska lépésekkel jő.) Nincs itt, annál jobb, most gyorsan munkához. Hah! szidni, piszkolni engem! egy éhen kórász rongyos nevelőnek! No hiszen várj. Visszapótolom én ezt. (Azon szekrényke zárját, mit *Gyula* az első felvonásban kántornétól kapott, *Józsi* tollkésével felpattantja, és egy ékszerdobozt készül beletenni, de meglátja a benne levő zsebkendőt. (Elámulva.) Mi ez?!

Jolánka (előlép). *Józsi*!

Józsi (ijedve becsapja a szekrénykét és az ékszerdobozt földre ejti). Te itt!

Jolánka (felveszi az ékszert). Mit látok, anyám karperecze szent Isten! *Józsi*! hát te vagy a tolvaj!!

Józsi (kikapja a kezéből). Mi gondod reá neked, te nyifogó maeska.

Jolánka. És te hálátlan, ezt te most *Gyula* bácsi szekrényébe

akartad tenni ugyebár, hogy aztán ráfoghasd, hogy ő lopta el, és becsületét örökre tönkre tehesd, te hálátlan kigyó, ki meglátszótál már javulni, ki minden szavát parancskint teljesítéd, s behizelegted magadat nála.

Jócsi (fenyegetve). Jolán!

Jolánka. Igen, igen, hálátlan vagy te, mert ily alávalósággal köszönöd meg tanítódnak, a miért minden idejét rád fordítja, s mindig csak a jóra és szépre tanít.

Jócsi (ijedtségéből egészen magához térve Jolán karját megragadja). Jolán, ha anyáknak erről a dologról egy szót szólasz, ismersz, akkor jaj neked!

Jolánka. Nem bánom, akár mit teszesz, én megmondom, és anyám mellett leszek mindig, ott nem bánthatsz.

Jócsi (sötéten). Jolán, ha szólsz, esküszöm, hogy mérget veszek be és előtted ölöm meg magamat, érted! Tudod, hogy én megtartom szavamat, bár mit ígérjek.

Jolán (elborzadva). Jócsi!

Jócsi. Igen, én elakartam üzetni ezt a nevelőt a háztól, s ezért akár milyen eszköz jó volt, de erről nem szabad senkinek semmit sem tudni. (Diadallal) ugye sines reá már szükség (szeliden). Ne szólj hát erről semmit, testvérem, és én ígérem, hogy ezentul jobb leszek hozzád.

Jolán (sír).

Jócsi. Jolánkám, no szólj . . . felelj hát kérlek . . . ugye hallgatni fogsz?

Jolánka. Szegény Gyula bácsi!

Jócsi (indulatosan). Jolán, esküdjél meg (megfogja ismét karját, s megrázza) Térdre leány! esküdjél meg, hogy hallgatni fogsz. különben még ma halva leszek, és te öltél meg hallod-e?

Jolánka (térdre rogy, zokogva). Esküszöm! hogy hallgatni fogok.

Jócsi. Mindenről?

Jolán (elgyengülve.) Mindenről

Jócsi. Így jól van, és most lásd, hogy igazam volt, hogy az a Gyula csakugyan tolvaj. (Felnyitja a szekrényt.) Ismered e zsebkendőt.

Jolán (elbámulva). Anyáknak van ilyen, nem is használja, csak akkor láttam, mikor költözködtünk, ugye őrzi anyám mintha drágaság volna.

Jócsi (gyűlölettel). Igen, és a drága Gyula ur, e drágaságból lopott.

Jolán. De Jócsi, hogyan férhetett volna chez Gyula bácsi, mikor ez olyan nagyon el van zárva. (Félénken.) Ugye, hogy ezt is te loptad ide Jócsi, mert tudtad, hogy anyáknak ez annyira kedves.

Jócsi (elkomorodva). Nem Jolán, ezt nem bántottam én, te gyanusithatsz, mert rossz tetten kaptál rajta. (Meghatva.) De anyámat szeretem, e zsebkendőhöz nem nyultam volna hozzá, mert akárhányszor a kezébe akadt, mindig könnyezett. (Szilárdan.) Hanem a nevelő, maga akarta így, ám lássa a következt.

Jolán (megijedve). Hát még mindig akarod ?

II. Jelenet.

Előbbiek Pista, később a nevelőnő.

Pista. A méltóságos asszony az előszobában, az úrfit és a kisasszonyt várja, hogy kikocsizhassanak.

Jócsi. Kérje meg anyámat, hogy egy perczre jöjjön ide.

Jolán. Jócsi kérlek . . . (A nevelőnő belép.)

Nevelőnő. Önök még mindig várokoztatják ő méltóságát.

Jócsi (daczosan). Mi gondja rá ?

Jolán (szeliden). Anyánk is mindjárt ide jön kisasszony, őtet várjuk.

Nevelőnő (esodálkozva). Hát ön megint a régibe esik vissza Jócsi, hiszen már úgy látszott, hogy . . .

Jócsi (bosszusan toppant lábával). Eh!

III. Jelenet.

Előbbiek Grófnő.

Grófnő. Nos mi dolog ez ? Miért nem jöttök már ki ?

Jócsi. Bocsásson meg kedves anyám, hogy még nem mentünk, hanem, ha meg fogja tudni az okát, azt hiszem ön is itt marad. (Tétovázva.) Hát lássa anyám, egy idő óta sok mindenféle tárgy veszett el tőlünk, én már nyomára akadtam, hogy hova lesz mind az.

Grófné és a nevelőnő. Nos ki a tolvaj ? (Jolánka félre vonul, s fejét kezére hajtja.)

Jócsi (zavartan tekint Jolán felé). Az ékszereket nem tudom, hanem anyámnak egy finom zsebkendőjét itt találtam meg a nevelőúr kis szekrényében.

Grófné és a nevelőnő. Lehetetlen !

Nevelőnő. És hogyan jutott ön e szekrényhez ?

Jócsi (daczal). Kinyitottam. (Anyjához.) Nézze meg e zsebkendőt anyám, ez még csak nem is olyan, mit könnyen nélkülözne azt hiszem.

Grófnő (felindulva). Hát csakugyan igaz gyanum? A nyomorult, még ehhez mert nyulni. Ehhez, legdrágább ereklyémhez . . . (indulatosan). Ah! az aljas ezért meglakol.

IV. Jelenet.

Előbbiek, Gyula kalappal séta-pálczával kezében mint ki most érkezik haza. Beléptekor a grófnő a zsebkendőt gyorsan, vissza helyezi a szekrénybe és az asztalra teszi.

Gyula. Ah! mily kedves meglepetés. Méltóságod itt egész családjával (kezet akar csókolni a grófnőnek, az vissza rántja kezét. Gyula bámul).

Jócsi (kárörömmel). No ez ugyan jókor érkezett.

Grófnő (visszafolytott indulattal). Kántor úr, mondja meg őszintén, hogyan volt ön nálam fogadva?

Gyula (meglepetve). Miért e kérdés méltóságos asszony?

Grófnő (szigoruan). Majd megmondom, csak feleljen előbb.

Gyula. Oly szívesen, minőt álmomban sem képzelheték.

Grófnő (növekedő indulattal). És mivel fizette és hálálta ön ezt meg?

Gyula (elkomolyodva). Grófnő, én mindent megtettem a mi tehetségemben állott.

Grófnő (gunnyal). Az igaz, hogy mindent mielőtte volt eltakarított, ugyebár.

Jolán (előfut anyja derekát átöleli). Ne beszélj tovább anyám.

Jócsi (Jolánt elrángatva) Rögtön félre ülj és ne szólj, egy szót sem, mert kivetlek azon azon az ajtón. (A siró Jolánt felügyelete alá veszi.)

Gyula. Grófnő, én nem értem.

Grófnő. Világosabban beszéljek tehát? Nos, mióta itt van ön, azóta szüntelen vész ez vagy amaz ékszer, drágaság . . .

Gyula. Grófnő! Az Istenre kérem ne tovább . . . könyörgők önnek ne sértsen meg ilyesmivel, mely örökre számüzne köréből . . . oh! csak ezt ne . . . hiszen ha tudná! . . .

Grófnő. Vissza élt ön bizalmammal pedig úgy szerettem önt, mintha saját fiam lett volna, (büszkén) soha nem éreztettem önrel a köztünk levő rangkülönbséget. És ön ily hálátlanul, ily rutul élt vissza e bizalommal, ah! ez borzasztó . . . (Ellágyulva) kinek higgyen az ember, ha még ilyen arcznak sem?

Gyula (térdre esik). De hát mit vétettem? Hiszen, úgy is számüzött ön köréből örökre . . . mert hiszen e földél alatt pillanatnyi maradásom sincs tovább; de legalább (eltakarva arczát felké.) hadd haljam e borzasztó vádat részletesen is, mit most csak sejteni merek.

Grófnő. Ön isszonyu tettető, oly hivem látszik a fájdalom ön-

nek egész lényén, hogy ha magam meg nem győződtem volna önnel aljas tettéről, nem hinném el.

Gyula (felemeli arcát, mély fájdalommal). Az eüitelt várja a vádat.

Grófnő (több fájdalommal mint haraggal). Lásza, mig csak ékszereim veszték, addig erőnek erejével nem akartam önt hibásnak tartani, gyanumat leküzdtem, vagy kimentettem, hogy ön ifju (Gyula kinosan felsohajt) pénzre van szüksége; de most, mikor legszentebb ereklyémet (zokogva) első férjem és első gyermekem emlékét rabolta el... ez iszonyu!

Gyula (lassan eszmélve). Mit mond ön, grófnő, grófnő folytassa, kérem. (Meglátja a szekrényt, oda rohan és kikapja a zseb-kendőt.) Ezt, ezt... ugyebár?!

Grófnő (erős felindulással). Azt. igen, meri e még tagadni, hogy az az enyim?

Gyula (szenvedélylyel, rohamosan). Hogyan mondta? Öné? Kérem mondja, mondja még egyszer e szót, hogy öné (felkaczagva). Ha! ha! ha! (Szemeit törli.) Jaj szívem csak most ne repedj meg. (Tántorog.)

(*Grófnő*. Százszor ismétlem, hogy enyim. (Kiált Pista! Pista!))

V. Jelenet.

Pista berohan Előbbiek.

Grófnő (kezébe veszi). Ismered e kendőt? (*Gyula* szenvedélyesen lesi ajkáról a szót.)

Pista (ceremóniával, lassan nézegeti a kendőt). Hát, hogy ne ismerném, hiszen ez az én szegény uramé volt.

Gyula (a grófnő lábaihoz borul). Anyám!

Mind. Anyja!?

Gyula (felugrik, a szekrényből a bizonyítványt kiveszi, s lázasan a grófnénak adja). Olvassa, kérem olvassa. (Egy székhez tántorog.)

Grófnő (olvas eleinte lassan aztán mindig gyorsabban). Mi alólírottak, a teljes szent háromság nevében hitünkkel, pecsétünkkel bizonyítjuk, hogy Szabó Sándor helybeli kántor, tegnap estve, egy kirabolt, és hullákkal környezett hintó mellől egy mintegy öt éves fiút — miután háromszor kidoboltatta, (szenvedélyesen) hogy hozzá tartozói, elvihessék — nem jelentkeztén senki, örökből felfogadott... (*Gyulához rohan*). Ah! fiam!

Jolánka (*Gyulához fut*). Kedves testvérem, de szerettem is én, mihelyt megláttam.

Pista (szemeit törli, *Gyulához megy*). Ah biz az ifjú uram,

nem hiában mondtam én, hogy, de épen olyan, mint a boldogult méltóságos ur.

Józsí (gondolkodva némán áll darabig). Bizon ez csunya história, és én (homlokára üt) még magam vezetem anyámat a bizonyítványokra. No de semmi, legalább megmarad a vagyon sértetlenül egészen.

Nevelőnő (Gyulához). Fogadja szerencse-kivánatomat gróf úr.

Gyula (kezét nyújtja). Köszönöm kisasszony, ön mindig jó volt az árva fiú iránt, erre a gróf is vissza fog emlékezni.

Józsí (daczczal szedi ki az elveszett tárgyakat zsebéből.) Itt vannak ékszereid anyám, most már nincs rájok szükségem.

Grófnő. Hogyan Józsí tehát te tetted ezt? ah! csak nem lehet öröm, fájdalom nélkül.

Gyula (szigoruan). Ez nem méltó volt Tenner grófhhoz öcsém, ez rögzött gonoszság egy szegény ember iránt, ki veled csak jót tett.

Jolánka (kérve). Kedves bátyám, kérlek, bocsáss meg még ez egyszer neki (Gyula magához öleli). És te is kedves anyám, ez öröm nap emlékére.

Grófnő. Ime idősb fiam a családfő rendelkezék vele, most már illeti a gondoskodás.

Gyula (anyjának kezét csókol). Azt hiszem, hogy Józsí természetével legjobban megegyeznék a katonai élet, vigyük el a katonai képezdébe.

Józsí (ez eszmétől megkapatva). Ez helyes gondolat volt, ha ön más dolgokban is így rendelkezik, akkor még talán én is meg fogok önnel barátkozni. (Büszkén) Apám is katona volt, szavam reá, hogy ott becsületet vallanak velem.

Grófnő. Adja Isten!

Pista. Most már értem miért hasonlított olyan nagyon a boldogult méltóságos úrhoz.

(A függöny legördül.)

KALOCSA RÓZA.

Egy vonás Murat király életéből.

Lipona grófnőnél — Murat özvegyénél — Flórenczben tartózkodása alatt igen kedélyes társaság gyűlt össze, melynek kérésére ő elérzékenyült hangon a következő esetet beszélte el boldogult férjének életéből.

— Mikor az olaszok még francia uralom alatt voltak, egy

Livornoban állomásozó ezrednél lázadás ütött ki. A dolog komolyabb volt közönséges katonai felkelésnél, s a császárt is rendkívül felbőszítette a ki ígéretet tőn, példásan büntetni meg a rakoncátlan ezredet. A büntetés végrehajtásával Murat Joakimot bizta meg. Joakim Livornoba érkezve a fegyvertérre gyűjté a katonákat. Elmondta nekik, hogy büntető parancsot kapott a császártól, és hogy ő büntetni fog. Beszédének hatalma, fenyegető, haragos mozdulatai, főleg pedig nevének tekintélye nem téveszték el hatásukat: a vétkesek térdén állva könnyörögtek bocsánatot. Murat elérzékenyült, de a császári parancs szigorú volt, — ő erőt vett magán, és dölgő hangon kiáltá:

— Minden tizedik ember halálfia!

Nagy volt a rémülés. A laktanyába bellebbezett ezred egyik követséget a másik után küldé Murathoz; tiszték, közvitézék megesküdtek, hogy a legközelebbi csatában a császár szeme előtt öltik le magukat. De Murat kérelhetlen maradt, végre engedett; csak a bujtogatókat kivánta engesztelő áldozatul mindnyájok vétségeért. Csakhamar kiválasztották a három bűnöst, börtönbe vetették, hogy másnap kivégeztessenek. Éjjélkor azonban Murat egy bizonyos porkoláb által magához rendelte a három katonát.

— Holnap meg kell halnotok, mondá, készüljete el és haljatok meg mint bátor férfiak, hogy vétkete feledékenységbe menjen. Végbucsutokat majd magam adom át szülőiteknek, a kik nem érdemelték meg, hogy ilyen gyermekeik legyenek. milyenek ti vagytok. Gondoltatok anyátokra? Szóljatok!

A zokogás elfojtá a szarencsétlenek szavát.

— A szegény anya büszke és boldog lett volna, ha az osztrák golyói ölték volna meg fiát; de így! szerencsétlenek! menjete, elküldöm a lelkészt, hogy elkészitsen a halálra. Gondoljatek Franciaországra és Istenre, e percztől fogva meghaltatek ennek a világnak.

A katonák lábaihoz borultak, de nem kegyelmet kérte, csak az ő, Muratnak bocsánatát. S mikor eltávoztak, Joakim vissza hívta őket.

— Halljatek, mondá, ha visszaadnám nektek az életet, ha megkegyelmeznék, derék, becsületes emberek lennéte? —

— Meg akarunk halni, megérdemeltük a halált; meghalunk, az igazság halálunkat kívánja.

— De hát vérszomjazó vagyok én? Miért akartok meghalni

ha én akarom, hogy éljete? Csak a csatában, csak az ellenség ellen vezényeltem tüzet; de ti testvéreim vagytok, francziák gyvatok, ha vétkeztetek is.

(Folyt. és vége köv.)

A méheoske.

(Vége.)

Rendet tudnak ők tartani még ebben is. S erre az egész köztársaság felügyel, mivel mindnyájan csak egy raktár tartalmát fogyasztják. Ha ez kiürült, akkor közakarattal egy másikat bontanak fel.

De lássuk mármost, hogy fejlődik a méheoske a tojásból. A kékes-fehér tojás hossza szélességét 5—6-szor haladja meg, s a sejt fenekén függőlegesen áll. Két-bárom nap alatt már megelevenedik, s a kis féreg egészen összehúzódva látszik mint egy gyűrű. Egyik vagy másik méh napjában többször be-be pillant hozzá, s mindannyiszor egy parányi méz-kását nyújt neki táplálékkul, a mi nem nagyobb egy gombostü fejnél. Ez a kicsikének igen jól esik, mert rövid időn, már egy hét alatt egészen megnő.

Hanem midőn már megnőtt, akkor koporsót készít magának, pieziny szájnnyílásából finom fonalat boesájt, s egy gubót sző maga körül, épen mint a selyem-hernyó. S hogy átalakulása alatt teljes nyugalma legyen a sejtet ápolói egy domboru takaróval befedik.

Midőn a fiatal méh első bőrét elveszté 10 napra hablá változik (a gubóban). De ezután már csakhamar a világba lép. Azon időtől, midőn a tojásból kikelt, 21 napot számítva, széttépi szemfedelét, első lábait kinyújtja, s minden erejét arra használja, hogy kiszabadulhasson. Ez nagy erejébe kerül, hanem szerencsére közélében a méz, mely erősítővel ellátja, a legközelebbi méz-sejtbe belemártja nyelveeskéjét, s bevezeti magát a világba.

Ilyenkor az ujszülött még nedves, szürke és igen gyenge. Kibuvik tehát a napfényre, hogy magát megszáritsa, s gyürődött még használhatlan szárnyait megkeményítse. De midőn kilepett a sok nénike szeretettel körülfogja, s mindenben kedvét keresi.

Ezalatt mások ismét mindent rendbe hoznak, s az elhagyott hajlékot, azt a kis bölesőt ismét kicsinosítják, hogy egy másik kis méheoskének szolgálhasson bölesőül.

Hát a királynéről ki gondoskodik, ki öröklí a koronát ha az egyik meghal vagy ki veszi át a kormányt ha méhek egy kasban már annyira elszaporodtak, hogy a tere szűkké válik számukra?

Ki gondolkodnék erről ha nem a méhek maguk? A jövendő ifju királyné még böleső álmát alussza, még az nem látta a napvilágot.

Hanem észre is lehet venni, hogy királynőt akarnak belőle nevelni, mert ugyanez királyilag látják el. A böleső (vagyis sejt) melyben növekedik sokkal nagyobb mint a gyűjtő méhek sejtjei, s így tökéletesen kifejlődhetik, míg a dolgozók sejtjei szűkebbek lévén, nincs elég terük a kifejlődésre. A táplálékot inkább maguktól vonják meg, csak hogy az ifju leendő királynét neki megfelelőleg láthassák el, de adnak is neki olyan tápláló eledelt a mi kifejlődését már magában is nagy mértékben elősegíti.

E különösen kegyelt gyermekek — melyet mindnyájan véghetetlenül szeretnek — főjellegét képezik a gyönyörű aranysárga lábak, melyek oly átlátszók, mint a tiszta borostyán kő. Termete pompás, nyulánk és nemes. A dologtól tökéletesen fel van mentve, s így a kosarkákat és a keféket — a mikkel minden gyűjtő-méh fel van szerelve — nem kell magával hordoznia.

Hatalmas fegyverüket azonban azt az igen finom pallost — a fullánkjukat értem — a királynő is magával hordozza, csak hogy erre nem igen van szüksége, ha csak személyes párbaiban nem, mert mindig annyira gondozzák, s annyira elhalmozzák szeretetükkel, hogy elégedetlenségre legkevésbé sincs oka. De ez az anya-méh oly félénk, hogy egy semmiségtől képes megijedni, s a legesekélyebb veszély alkalmával menekül, s egy sarokba buvik.

S ninesen a királynőnek, ezért a sok kedveskedésért semmi viszont-kötelessége?

Van, de csak egyetlen egy.

Az egész csak annyiból áll, hogy mint az egész köztársaságnak gondos anyja, pehéket (tojásokat) rakjon, még pedig a három téli hónapot kivéve, melyet kábulásban töltenek el, folytonosan. Egyik sejtől a másikhoz megy eleintén a közönségesekhez, később a nagyobbakhoz, melyek a herék számára készültek, végre pedig a királynők sejtjeihez, s mindegyikbe egy-egy kis pehét bocsájt. Ez az egész, a mit tőle kívánnak. Ezért szeretik, s tisztelik mint édes anyjukat oly véghetetlenül. Élete pedig nem tart tovább négy esztendőnél.

Midőn a peterakás után egy év eltelt, roppant kedvet érez a királynő a szabad levegőre menni, a külvilággal egy kissé megismerkedni. Csak hogy nem ez az oka annak, hogy ő a szabadba vágyik. Folytonosan látja azt a kényelmes bölesőket, melyekben a jövődöbéli királynők nevednek. Tudja, hogy ezek az ő vetélytársnői, s ezért reájuk felett bosszankodik és féltékeny.

Mindig körülöttük legyeskedik, s ha nem vigyáznának reá oly igen nagyon, a vékony sejtfedőt bizonyára keresztül szurná fullánkjával. Hát még akkor, midőn a fiatalok már bölesőiket elhagyni igyekeznek, s a takarót, minden erejüket felhasználva, le akarják tolni, már akkor csakugyan bosszus, mert e közben azok

egy — a tücsökéhez hasonló — hangot hallatnak, ez pedig nagyon is észrevehetőleg figyelmezteti, hogy a trónkereső már közel van.

A régi és a fiatal királynő közt roppant párbaj keletkezhetnék, ha a méhek erővel el nem választanák őket, de mindig jobb az erőszak mint a polgárháború. De már az öreg királynő csak nem maradhat, ő nem akar magánál előbbvalót ismerni, körüljárja az egész köpüt maga köré csoportosítja hiveit, s felkiált :

— A ki hivem akar lenni kövessen!

— Éljen a királynő — hangzik mindenfelől.

Ekkor azután megzendül a buesu-ének, s gyülekezni kezdenek. A munka mindenütt megszűnik.

A kik követői akarnak lenni előkészületeket tesznek; s ilyenkor több napra valót esznek meg egyszerre. A rendkívüli izgalmat elárulja a nagy hőség, mely a köpüben keletkezik (a mérséklet a rendes 28°-ról egész 30 sőt 32 fokra emelkedik). De ez a méhekre nézve elviselhetlen; mivel különös szervezetüknél fogva könnyen izzadnak. A nagy hőségben pedig mindnyájan lueskosak az izzadságtól.

Most már csak kettőn áll a választás, vagy kirepülni vagy meghalni. Legelőször rohan ki az anya-méh, utána követői. Nehány pillanatig az elhagyott kas felett rajzanak, azután tovább és tovább haladva az egész környezetet berepkedik, míg végre néhány egy közeli faágra telepszik, utánuk pedig a többi a királynővel. Egymásba fogódzva lebegnek, s egy szőlőfürt alakot képeznek. Ekkor a csendesség ismét helyre áll. Ezt nevezzük a méhek rajzásának.

A többi kasban a méhek szintén fel voltak izgatva, mert attól tartottak, hogy a raj meglepi őket, s megrabolja; a bejárásnál levő őroket megszázszorozták, s kételkedve várták a bekövetkezendőket; de most midőn látják, hogy a raj megcsendesedett, s leült, ismét szabadon kezdenek lélekzeni, s hozzá látnak félbeszakasztott munkáikhoz.

Elfeledik-e ezek a kivándorlottak hazájukat? El-e azt a helyet a hol születtek, s a hol ifjúságok tavaszát tölték? Bizonyára nem. Nagyon is visszaemlékeznek ők arra, s különösen a királynőnek volna nagy kedve a visszatérésre. De mi történik ha ezt megengednék neki? Jó, semmi esetre sem.

A régi, s a helyét illetőleg király székét elfoglaló ifjú királynő közt párbaj keletkezne. De ez még akkor is megtörténne, ha egy új királynőnek sikerül a sejtfalet áttörni — még a nagy vigyázat mellett is mit erre fordítanak, hogy ne történjék — s a szabadba jutni. A nép ilyenkor tömeges csoportokat képez a küzd-tér körül, s az egyiknek halálát kívánja.

Visszalépni egyiknek sem szabad, mert bármily készséggel etetgeték, gondozák és bármily szeretettel ragaszkodtak is hozzá

mostanáig, ha hátrál, ismét a küzdőterre kergetik; míg végre az egyiknek sikerült a másikat maga alá gyűrni egy halálos, beleinek irányzott tördőféssel kivégezni. Ha ez megtörtént az egyesség ismét helyre áll, s a győztes háborithatlanul foglalhatja el a királyi széket. Ha legyőzetett volna könyörtelenül kidobták volna hulláját, de így meghajolnak előtte.

Ez volt tehát az ígért elbeszélés, azon köztársaságnak rövid leírása, melyet a gyűjtő- vagy mézelő-méhek (*Apis mellifica*, *Die Honigbiene*) képeznek.

Most pedig, miután a nap már jó magasra hágott, nézzük meg kinyíltak-e már a kis napi virágok, s azután lássunk mi is napi munkáink után.

Az elmondottak után, a kinek kedve van, időtöltésül megfigyelheti a méhek munkáit és életét, s a ki legtöbbet tud elmondani azokból a miket tapasztalt, annak legközelebb „még valamit a méhecskéiről” fog elbeszélni.

GYULA BÁCSI.

Ilonka szünórái.

(Képpel.)

Ma egy régi ismerősöm, egy paraszt asszony, hozott nekem szép nagyszemű ropogós cseresznyét, epret, ribizlit, meg mindenfélét, hej! mondja a többi közt, de sokszor emlegetjük kisasszonyomat odakint a falun, tudja e még mikor kintlaktában ott futkározott köztünk a kertben, aztán volt egy kedves Filkó nevű kutyája, annak hámot csinált, és a kiszedett parajt, gyomot a hámozott kötötte és a kutya, mint egy jó igásló olyan szépen kihurcolta a dudvát a szemétdombra . . .

Rettenetesen irultam, pirultam az egyszerű asszonynak ilyen beszédeim, én, ki most a fővárosban lakom, és már nagy leánynak tartom magamat, ilyenekre kell visszaemlékezni! . . .

De hiában volt mind e zavar, az én asszonyom épen nem látzott észre venni, sőt lassankint én is beleéltem magamat az első gyermekkor emlékeibe, s önkéntelenül mosolyogni kezdtem azon sok, sok csinyen, mikre képes voltam . . . Elébeem tűnt a sebes Körös mit titokban nem egyszer gázoltam át, a magas torony, melynek ablakából láttam, hogyan keres a tágas udvaron értem aggódó anyám, meg más sok fiús csiny, miket aztán tiszteletes uram ablakából nézván híven elmondott szüleimnek . . .

Hát a Bubosra emlékeznek-e még?

E név hallatára elkomolyodtam, mert e névhez volt esatolva az életben talán első fájdalmam emléke . . . Akaratlanul is elkezdtem róla beszélni, s az én asszonyom egész figyelemmel hallgatta végig a már hihetőleg sokszor hallott történetet:

Egyszer az én jó édes apám kint ült kis lakásunk előtt, az udvarban, és látja, hogy a kutgémre oda száll egy fekete holló. fiúk futkározván az udvaron, megijedt és zsákmányát egy kis, alig pár napos csirkét leejtette.

Apám a fiúkkal felvétette a kis jószágot, mely ily bámulatosan menekült meg a bizonyos halál torkából, és behozta nekem, juj! mennyire örültem neki, csak hogy az volt a baj, hogy szegénykének egyik lába ketté volt törve, talán a holló csőre törte ketté vagy a magasról való leesés következtében nem tudom. Én hamar összeegyengettem piczi kis lábszárát és papírba bekötöttem; azután mindig magamnál hurezoltam, lábaeskája szépen összeforrt, és tenyeremből szedegette fel a kásaszemeket, sirt utánam ha nélküle valahova mentem, úgy hogy még a Filkóra is kevesebb gondot fordíthattam.

Soha állattól nagyobb ragaszkodást nem láttam, mint hozzám a Bubos meg a Filkó, sőt egymást is ismerni látszottak, a Bubos nem félt a kutyától és Filkó nem kergette el morzsalékától a már gyönyörű jérézévé fejlődött kedvenczetemet.

Szüleim gyakran nevettek a kutya iránti előszeretetem fölött, sokszor kigunyoltak, hogy nem magyar leányhoz illik a kutya; németnek való az csak.

Bubosból olyan szép tyuk vált, melynek párját azóta sem láttam, fehér volt egészen, csak nyakán volt egy sor hosszukás sárga toll, melynek szélei barnán voltak szegélyezve és végén egy-egy fekete; pont épen olyannak látszott, mintha egy gyöngysor lett volna nyakára fűzve, bubja sötétes sárga, nem oly nagy, hogy ne lássson tőle.

Jött aztán újra a szép tavasz, Bubosnak el kelle menni három hétre a tojásokhoz, huh! mennyire örültem, hogy milyen sok kis esirkém lesz nekem! Minden nap kora reggel már kimentem a kamrába, oda adtam neki friss vizet és egy pár marok kukoriczát, azután azt gyorsan felszedve, helyére ült, szárnyával eltakarta tojásait, s egész türelemmel ülve maradt ismét másnap reggelig, sohasem tett kárt; a többiek gyakran kivagdalták a tojásokat és ha szomszások voltak, hát kiitták, Bubos soha sem tett ilyet, türt bár mi baja volt, még fészke is mindig rendes, mindig tiszta volt.

Hanem aztán ha ott elvégeztem a dolgomat mentünk ketten Filkóval játszani, mert most már csak ketten voltunk. A hó elmúltával a kis száukó félre tétetett, hanem kis kocsit kellett Filkónak húzni, vagy versenyt futottunk együtt a kertben, hol a kutya min-

dig olyan udvarias volt, hogy nem előzött meg, hanem együtt szaladtunk a gyümölcsösön és herésen végig.

Végre eltelt a három hét, Bubos is felszabadult a rabságból és én leraktam iczi-piczi kis csirkéit, azokat a kis eleven jószágokat, melyek két, három napos korukban páratlanul szépek. Semmiféle madárfaj nincs oly szép, nincs oly ügyes, mint a kis csirke, a már felnőtt galamb vagy gerle, a milyen szép, ép oly rut és idétlen kisikorában. Hanem vizet nem szabad volt nekik első nap adnom, csak enni, mert különben elbetegesedtek volna.

Voltak pedig tizennyolecan, több tojás is volt ugyan Bubos alatt, de mikor még alig ült rajtok egy hétnél tovább, édes anyám egy este behozatta, és legnagyobb esodálkozásomra minden tojást sorban a gyertya fölé tartotta és a melyik szép tiszta átlátszó volt, azt külön rakta, azt mondta ez nem jó, és csak azokat rakta vissza a tyuk alá, melyek sötétek voltak egészen és majdnem egy ujnyi szélességre le voltak apadva, e leapadás, a tojást a gyertya fölé tartva, tisztán kivethető volt.

Tehát mint anyám mondá, tizennyolecz tojás vált alá. Hanem ezt aztán ki is költötte Bubos hiven mind.

Szegény Filkó, ekkor bizony nagyon elhanyagoltam, az új vendégek voltak igen kedvesek; de nem látszott rossz néven venni, nem volt irigy. Sokszor kiültem a pitarajtóba, etettem az ölemben a bubos csirkéit Filkó meg hiven őrzött bennünket, a viláért sem távozott oldalam mellől.

Bubos azt csak elnézte, ha én vettem fel kicsinyeit, de még akkor is olyan óvakodva, olyan vigyázó kifejezéssel tekintett reám, hogy ugyan mit csinálók csirkéivel? Én aztán csitítottam, megnyugtattam, hogy nem bántom én az ő fiait, hiszen én ép úgy szeretem, mint ő, s úgy látszott megértett, tehát megis nyugodott.

Hanem bezzeg, ha idegen ember lépett be az udvarba, és közeledett felé, annak jaj volt, mert nem egyszer járt akárkinek fején vállán és ha nem óvakodott tőle, bizon csőrével csunyán tudott vágni. Atyám e vakmerőségnek okául azt mondá, hogy azért nem fél az emberektől, mert emberek közt nevededett, s mindig köztünk volt.

Hanem minden mulandó ezen a világon. alig nevelte föl Bubos a csirkéit, mikor dőghalál ütött be a faluba, és nemsokára a mi udvarunkba is. Édes anyám mihelyt észrevette, hogy a baromfiak között valamelyik lecsüggeszti a fejét, hogy beteg, azonnal eret vágott rajta, t. i. taréjának felét éles késsel lemetszette, s hagyta a vért folyni a meddig tetszett, és igen sok újra fellábadt betegségből.

Nemsokára megtörtént a mitől félttem, Bubos is beteg lett; anyám eret akart rajta is vágni, de én annyira sajuáltam szegényt! sirtam, jajgattam, úgy hogy anyám nem bántotta. Később-

ben mikor láttam, hogy életveszélyben van, akkor magam vittem anyámhoz, de már késő volt, nem jött vér többé, és reggelre oda volt a szegény Bubos, az én hű játszó társam . . .

Filkót is nemsokára oda kelle hagynom mert városba költözködtünk, és apám azt mondta, hogy nagy városban nem lehet kutyát tartani . . .

Kálmán diák szünórái.

— A veres hercegről. —

Fővárosunknak nevezetes vendége volt a mult héten.

A roppant néptömeg, mely kedden este a lánczhíd melleti hajóállomás terén nyüzsgött, tanuskodott arról, hogy a látogató kit vár, nem valami közönséges ember. Jártak itt már hercegek, uralkodó családok tagjai elegen; de nem emlékszünk rá, hogy a nép, a lakosság ennyi kitüntetésben részesített, ily szivesen látott volna egyet is.

De ki volt hát a vendég?

Régibb szabásu családok szobáiban, vagy olyan embereknél, a kik a jelen rohamában nem feledkeznek el a mult dicsőségéről, nagyságáról, s azokról, a kik ezt alkották: diesőiről és napjairól, — láthatunk egy arczképet. A széles vállak, mezitelen arcz, hajlott orr, a sasszemek, a méltóságos homlok elárulják, hogy a kit ábrázol: Napoleon. Ha megtaláljuk kérdezni, hogy kicsoda? a szives házigazda hozzá teszi még azt is, hogy a „nagy“ Napoleon.

A várakozó tömeg a hajóállomástól miniszterelnökünk díszes fogatában a közel fekvő Európa szállodába hajtató férfira e képekről ismerhetett, s ismert is rá. Ugyanaz a széles váll, ugyanaz a mezitelen, komoly arcz, ugyanaz a hajlott orr, ugyanazok a saste-kintetü szemek, ugyanaz a magas, gondolkodó homlok. Valóságos Napoleon. De nem az, a melyiket „nagy“-nak hívnak, nem is az, a melyik a francziák császári koronáját viseli, öcsese annak is, ennek is. Hanem látszik az arczán, hogy szeretné, ha őt is „nagy“-nak hívnák.

A nép, mely úton-útfélen lelkesedve, kitüntetve fogadta a herceget, a családot tisztelte meg benne, melyről még száz esztendeje egy kis corsikai várost kivéve, a világon sehol sem tudtak semmit, s mely azóta kezébe kerítette, a világtörténetet intéző földi kormánypálczát. Megtisztelte benne a nép barátját, a milyennek a herceg eddig legalább mutatta magát. Csak így mondhatjuk, mert, hogy a Napoleonok mire gondolnak, azt csak maguk tudják. Mi

esupán azt látjuk és bámuljuk, a mit tesznek. Megtisztelte benne Magyarország barátját, melynek érdekeit, hogy szíven viseli a herceg, nem egyszer adta tanubizonyosságát.

Szóljunk azonban néhány szót változatos, viszontagságos életéről is, mikor ő született, családjának óriása már egy éve örök álmot aludt a kis sziklás, vadon afrikai szigeten. 1822-ben volt. Atyja Bonaparte Jeromos, a volt vestfáli király, anyja egy württembergi hercegnő. Akkor a Napoleonok mehettek a merre láttak; de a haza földére nem tehették lábaikat. Azt hitték annak a kornak nagy emberei, hogy az oroszok kipusztul az idegen égalj alatt. Azonban rosszul számítottak. A kis Napoleon herceg a ludvigsburgi katonai akadémiában töltötte első ifjúságát. Azután utazni ment. Bejárta a vidám Németországot, a ködös, komoly Angliát és a regényes, kék egü spanyol földet. Mire megemberedett, Franciaország sorompói meguyiltak családja előtt. A mint haza nehetek, kész volt a zavar, a forradalom. A francziák elkergették királyukat és kikiáltották megint a köztársaságot. E föl emelt újra egy Napoleont, mint hajdan, s ebből is, mint a másiktól császár, III. Napoleon lett. Ennek öcsese a herceg, ki megmaradt a köztársasági eszmék mellett, s hosszabb ideig visszavonásban élt bátyjával. A krími hámoruban azonban már, mint hadvezér szerepelt. Az almai győzelem az ő diadala. A csata tűzében, mikor elfeledkezve magáról, vakmerően rohant az ellenség sorai közé, elkiáltotta magát katonáihoz: „Nézzétek, így győz egy Napoleon.“

Ez a férfi volt fővárosunk vendége. Fölkereste, meglátogatta annak minden megtekintésre méltó intézetét és épületét. Megnézte a császárfürdői bált, s e bálon a platánok lombjai alatt szorongó szépeinket, résztvett az egyenlőségi kör által tiszteletére rendezett lövöldei diszlakomán, jelen volt a nemzeti színházban „Bánk-bán“ előadásán, megtekintette az akadémiát, muzeumot, kitünőbb gyárakat, épületeket, mindent, a mit csak látogatónak mutatni birunk. Szombaton utazott el Mezőhegyesre megnézendő az ottani híres énekest. Azután tovább megy Konstantinápoly felé.

Mig nálunk a legkedvesebb emléket hagyta, azt hisszük, ő se feledkezik el egyhamar a magyar vendégszeretetről.

TARTALOM: A lepke románcza. Viski K. Bálint. — Az árva fiu. (Dráma.) Kalocsa Róza. (Folytatása és vége.) — Egy vonás Murat király életéből. (Folytatás és vége köv.) — A méhecske. Gyula bácsi. (Vége.) — Ilonka szünőrái. — Kálmán diák szünőrái. — A boritékon: Képtalány. — Sakkrejtvény. — A megfejtők névsora. — A „Méhecske“ előfizetési felhívása.

Munkásság és szorgalom.

I. évi folyam.

31. szám.

1868. június 28-án.

A

MÉHECSKE.

IFJUSÁGI HETILAP.

Megjelenik minden vasárnap 1 íven, színes borítókkal.

Szerkesztő és kiadó-tulajdonos:

SZ. KALOCSA RÓZA.

Előfizetési feltételek:

(helyben házhozordással, vagy vidékre postán bérmentve.)

Egész évre	6 ft. — kr.
Félévre	3 „ — „
Negyedévre	1 „ 50 „

Előfizethetni:

Helyben a szerkesztőségnél, papnövelde-utca 7. sz. 1-ső emelet.
Vidéken minden postahivatalnál és minden könyvkereskedésben.

PEST,

Nyomatott Noséda Gyulánál, Barátok-tere 8-ik szám alatt.

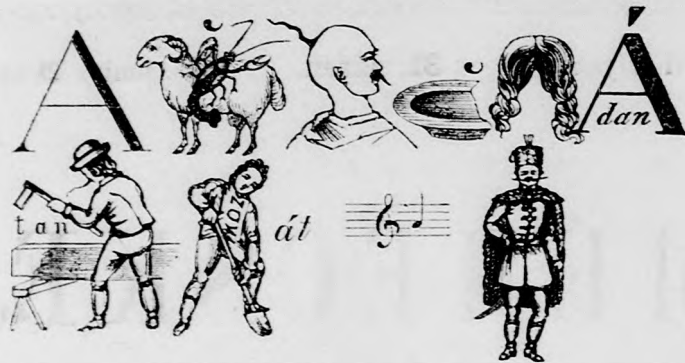
1868.

Vallásosság és erény.

Hazaszeretet és kegyeletesség.

Olvashatóság és neveltség.

Képtalány.

Megfejtési határidő július 26-ika.

Sakkrejtvény

ILONKÁTÓL.

ked-	let	és	egy	té-	nem	rá	szív	Szép	em-
ne	más	sét	le	got	ben	in	ber	vi-	Egy
Az	ve-	féltsd	dod	sá	lé	jó	nek	rosz	nyám
tól	mint	é	a	a	Tu-	jó-	lek	mek	a
lő-	szi	nem	gá	ni	ság?	het	S.	a	fi
ha	vény	a	ni	tő	Tu-	vi-	nek	rész	gyer-
vi	je	ve	el-	A	ga-	fi	kez	re	nek
és	még	ság?	Pe-	dod	len	föld-	rá-	fi	Sze-
volt	dot	is	ság	vi-	ki	la	a-	gok-	sze-
most	jó	a	mez	hal	két	rá	azt	nám:	tya-

Lóugrás szerint megfejtendő.

Megfejtési határidő jul. 26-ika.

A huszonötödik számban megjelent sakkrejtvény értelme:

Vigasz.

Mért tépi kebled gondvihar?
Isten leküldi angyalát,
Kit ez szárnyával eltakar
Szent béke őrzi hajlokát.
Gondos kezekkel keveri
Sebedre a gyógybalzsamot
És kegysugára elveri
A legsötétebb bánatot.

Ugyanott a számrejtvény:

Vörösmarty Mihály

Megfejtették: Pallagi Iika, Huszka Ágnes, Mildner Camilla, Fröhlich
Wilma Pataky Iza, Pataky Jolán, Krutsay Mariska, Bábáre Etelka, Mauks
Hedvig, Földváry Erzsike, Vitalis Gizella, Szilágyi Ilona, Jóbaházi báró Döry
Niki, Petrovits Judit, Petrovits Ilona.

Előfizetési felhívás

„A MÉHECSKE”

cimű ifjusági hetilap, második félevesi folyamára.

Ha eddigi rövid működésünkre visszatekintünk, a bár tetemes anyagi áldozatokkal, de hű és lelkiismeretesen teljesített kötelesség megnyugtató öntudata tölti el keblünket. Az elvekhez, melyeket lapunk megindulásakor magunk elé tűztünk, hívek maradtunk. **Vallásosság, hazaszeretet, erény,** — ezek voltak jelszavaink s lapunk ifju olvasói annak minden sorából ezeket szívhatták magukba. Ezt lapunknak bármely ellensége is — ha ugyan lenne ilyen, — kénytelen bevallani.

Buzgó törekvéseink jutalma a szellemi téren nemis maradt el. Egyrészt szülőktől és gyermekektől egyiránt folyton kapunk leveleket, melyek megelégedésüket tolmácsolják lapunk felett, és ezt csak nemrégiben halmozta el több nagyobb lapunk oly dicséretekkel, melyeket idéznünk szerénységünk tiltja. Másrészt írónk is méltányolják törekvésünket, és méltánylásukat

közreműködésükkel tanusítják, mire nézve bátran mutathatjuk fel mindenki előtt lapunk félévi tartalomjegyzékét. Annyi ösmert író nevét találja abban az olvasó, amennyit magyar ifjusági lap még eddig nem mutathat föl, két gyönyörű regényt Féval-tól és Conscience-től; három szindarabot, egy eredetit s két fordítottat; számos eredeti és fordított beszélyt majdnem mindnyáját ösmert nevű íróktól és írónőktől, kik közül legyen elég Major Bélát, Hollós Lászlót, Varga Jánost, Reményi Katalint, Majthényi Flórárt és H. Elmát megemlitenünk; adtunk minden számban költeményeket közöltünk aeszthetikai cikkeket s ösmeretterjesztő értekezéseket a tudomány minden ágából; ezenkívül rñdes három rovatunkban: Eszti néri látogatásai — Honka szünórái és Kálmán diák szünórái a gyermekeket érdeklő ujdonságokat, eseményeket mondtunk el vonzó, mulattató moorban. Borítékunk leveleket, különféle talányokat s érdekes apróságokat tartalmazott.

Ily tartalom mellett sem dicselkedhetünk elegendő számu előfizetővel s lapunk fenntartása eddig is tetemes áldozatokba került. Mindennek daczára az ifjuság érdekében elhatároztuk még egy félévig fenntartani azt, ha tán méltányolva olvasóink buzgó törekvésünket s ennek látható eredményét, szinte némi buzgóságot fejtenének ki a Méhecske terjesztése körül. Mi ígérjük, hogy ezután kétszeres törekvéssel fogjuk kiérdemelni olvasóink pártfogását, miről egyébiránt kezeskedik a fiókunkban kiadásra váró sok jeles dolgozat. Ezenfölül még egy áldozatra is szántuk magunkat; nevezetesen ;

lapunk minden hónapban adni fog egy-egy gyönyörű olajszin-nyomásu képet, melyet még egyetlen magyar lap sem adott előfizetőinek.

Mutatványul egy ilyen lapunk 25-ik száma mellett küldetett szét. Ha pedig az előfizetők száma oly mérvben növekednék, hogy ez lehetséges lenne, szándékunk minden számban adni fametszetet is. Ez ígéletünk teljesithetése egészen a t. ez. közönségtől függ.

Minden kedvezmények dacára lapunk előfizetési ára a régi maradt, t. i.

junius — decemberre (7 hónapra)	- - - - -	3 fl. 50.
junius — novembere (6 hónapra)	- - - - -	3 „ —
junius — augustus (negyedévre)	- - - - -	1 „ 50

Hat előfizetöt gyűjtőnek tiszteletpéldány jár.

A három legtöbbet gyűjtő három drága díszkötésü munkát fog kapni, a gyűjtők névsorát, lapunk juliusi számaiban közölni fogjuk.

Az előfizetési pénzek hozzám (Papnövelde uteza 7. szám) küldendők.

Pest, 1868 májusban.

Sz. Kalocsa Róza.